

PSIXOLOGIK XIZMAT KO'RSATISH JARAYONINI TASHKIL QILISHGA QO'YILADIGAN TALABLAR

A.Sh. Toymurodov

Osiyo xalqaro universiteti

Pedagogika va psixologiya

kafedrasi o'qituvchisi

+998912447213

Abdurahmontuymurodov@gmail.com

Anotatsiya: Mazkur maqolada psixologik xizmat ko'rsatish jarayonini tashkil qilishga qo'yiladigan asosiy talablar ko'rib chiqiladi. Xizmat ko'rsatish jarayonining samaradorligini oshirish uchun malakali mutaxassislar ishtiroki, maxfiylik va etika qoidalariga rioya qilish, zamonaviy metodlarni qo'llash hamda shaxsiy yondashuvni ta'minlash muhim ekani ta'kidlanadi. Shuningdek, huquqiy asoslar, monitoring tizimi va qulay muhit yaratish masalalari ham yoritiladi.

Kalit so'zlar: psixologik xizmat, maxfiylik, etika qoidalari, zamonaviy metodlar, shaxsiy yondashuv, monitoring, huquqiy asoslar, qulay muhit.

Asosiy qism: Psixologik xizmat ko'rsatish jarayoni insonlarning psixologik holatini baholash, ularni qo'llab-quvvatlash va ruhiy muammolarini hal qilishga qaratilgan professional faoliyatdir. Ushbu xizmat samarali va natijador bo'lishi uchun quyidagi talablar bajarilishi lozim:

1. Malakali mutaxassislar ishtiroki Psixologik xizmatni faqat tegishli ta'lim va malakaga ega bo'lgan mutaxassislar ko'rsatishi lozim. Psixologlar tegishli sertifikat va litsenziyalarga ega bo'lishi, muntazam ravishda malaka oshirishlari zarur.

2. Maxfiylik va etika qoidalariga rioya qilish Mijozlar bilan ishlashda axborot maxfiyligi saqlanishi shart. Psixologik maslahat jarayonida olingan ma'lumotlar ruxsatsiz uchinchi shaxslarga oshkor qilinmasligi lozim.

3. Zamonaviy metod va texnologiyalarni qo'llash Psixologik xizmatlar zamonaviy yondashuvlar va ilmiy asoslangan usullarga tayanishi kerak. Bu jarayonda test sinovlari, diagnostik metodlar va terapiya usullaridan foydalanish tavsiya etiladi.

4. Shaxsiy yondashuvni ta'minlash Har bir mijozning individual ehtiyojlari inobatga olinishi, ularga mos ravishda yondashuv qo'llanilishi lozim. Har bir insonning shaxsiyati va muammolari o'ziga xos bo'lib, ularni standart yechimlar bilan hal qilib bo'lmaydi.

5. Qulay muhit yaratish Psixologik xizmat ko'rsatish joyi mijozlar uchun qulay va ishonchli bo'lishi kerak. Stressdan xoli, tinch va xavfsiz muhit mijozlarning o'zini erkin his qilishlariga yordam beradi.

6. Huquqiy va tashkiliy asoslarning mavjudligi Psixologik xizmatlar qonuniy asosda, tegishli me'yoriy hujjatlar va davlat tomonidan belgilangan tartib-qoidalarga muvofiq tashkil etilishi zarur. Shuningdek, ushbu xizmatlar standartlashtirilgan bo'lishi ham muhim ahamiyatga ega.

Index: [google scholar](#), [research gate](#), [research bib](#), [zenodo](#), [open aire](#).

https://scholar.google.com/scholar?hl=ru&as_sdt=0%2C5&q=wosjournals.com&btnG

<https://www.researchgate.net/search/publication?q=worldly%20knowledge>

<https://journalseeker.researchbib.com/view/issn/3060-4923>

7. Doimiy monitoring va baholash Xizmatlar sifatini oshirish uchun doimiy monitoring va baholash tizimi ishlab chiqilishi kerak. Mijozlarning fikr-mulohazalari o'rganilib, xizmat ko'rsatish jarayoni takomillashtirib borilishi lozim.

8. Psixolog xonasining jihozlanishiga qo'yiladigan talablar Psixologik xizmat samaradorligini ta'minlash uchun psixolog xonasi maxsus talablarga javob berishi lozim:

- **Shinam va xavfsiz muhit:** Xona shaxsiy suhbatlar uchun qulay, shovqindan holi va mijoz o'zini erkin his qilishi uchun mos bo'lishi kerak.
- **Mehmonlar uchun qulay mebel:** Ergonomik stullar va yumshoq o'rindiqlar mijozning o'zini qulay his qilishiga yordam beradi.
- **Yorug'lik va ranglar:** Yorug'lik tabiiy bo'lishi, devorlar esa osoyishta, ko'zga yoqimli ranglarda bo'lishi tavsiya etiladi.
- **Ko'zgular va dekorativ elementlar:** Xona ichki dizayni oddiy va bezaklardan xoli bo'lishi, mijozning e'tiborini chalg'itmasligi kerak.
- **Ish uchun zarur vositalar:** Psixolog ishiga zarur bo'lgan test materiallari, kitoblar, yozuv daftarlari, kompyuter yoki planshet kabilar yetarli darajada mavjud bo'lishi lozim.
- **Tibbiy va xavfsizlik talablari:** Xonada shoshilinch yordam uchun zarur vositalar, yong'in xavfsizligi choralariga rioya qilingan bo'lishi kerak.

9. Psixolog xonasini jihozlashda qo'llash mumkin bo'lmagan xatolar Psixolog xonasi mijozning o'zini qulay va xavfsiz his qilishi uchun maxsus talablar asosida jihozlanishi lozim. Quyidagi xatolarga yo'l qo'yilmasligi tavsiya etiladi:

- **Ortacha yoki kuchli yorug'lik yetishmovchiligi:** Juda xira yoki juda yorqin yoritish mijozning diqqatini jamlashiga va ichki xotirjamligiga salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkin.
- **Beqaror va noqulay mebel:** Yomon tanlangan stullar yoki divanlar mijozning o'zini noqulay his qilishiga olib kelishi mumkin.
- **Beqaror yoki shovqinli muhit:** Xonada tashqi shovqinlar mavjud bo'lishi mijozning e'tiborini chalg'itishi va u bilan ishlash sifatiga salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkin.
- **Keskin yoki bezovta qiluvchi ranglar:** Juda yorqin, tajovuzkor yoki noqulay ranglar (masalan, qizil yoki qora ranglar) mijozning ruhiy holatiga salbiy ta'sir qilishi mumkin.
- **Ortacha yoki haddan tashqari bezaklar:** Juda ko'p dekorativ elementlar yoki psixologik jihatdan notog'ri tanlangan surat va rasmlar mijozda bosim yoki chalg'ish hissini uyg'otishi mumkin.
- **Shaxsiy ma'lumotlarni oshkor qilish xavfi:** Mijozlarning maxfiyligini buzishi mumkin bo'lgan har qanday jihoz yoki texnologiya (masalan, ovoz yozuvchi qurilmalar) o'rnatilmasligi kerak.

Xulosa: Xulosa qilib aytganda, psixologik xizmat ko'rsatish jarayoni yuqorida sanab o'tilgan talablar asosida tashkil etilganda, u samarali, ishonchli va yuqori sifatli bo'ladi. Bu esa insonlarning ruhiy salomatligini yaxshilashga va ularning hayot sifati oshishiga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Toymurodov, A. (2023, December). MODERN INTERPRETATION OF PSYCHODIAGNOSTICS AND PSYCHOCORRECTION OF EXTREME SITUATIONS. In

INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE" SCIENTIFIC ADVANCES AND INNOVATIVE APPROACHES" (Vol. 1, No. 5, pp. 71-79).

2. Toymurodov, A. (2023). BASICS OF PROVIDING PSYCHOLOGICAL SERVICES TO MILITARY PERSONNEL. Академические исследования в современной науке, 2(24), 148-152.

3. Shuhratovich, T. A. (2025). PSIXOLOGIK TESTLAR TURLARI VA ULARNI QANDAY QO'LLASH. Modern digital technologies in education: problems and prospects, 2(1), 8-15.

4. Abdurahmon, T. (2025). BOLALAR PSIXOLOGIYASINI O'RGANISH ULARNING RIVOJLANISH JARAYONLARI. Modern digital technologies in education: problems and prospects, 2(1), 16-21.

5. Abdurahmon, T. (2025). STRESSNI EKSPERIMENTAL TAHLIL QILISH. *New modern researchers: modern proposals and solutions*, 2(1), 51-56.

6. Abdurahmon, T. (2025). XOTIRA VA ESLAB QOLISH JARAYONLARINI. *New modern researchers: modern proposals and solutions*, 2(1), 57-62.

7. Abdurahmon, T. (2025). PSIXOLOGIYADA QAROR QABUL QILISH JARAYONLARINI EKSPERIMENTAL TADQIQ QILISH. *New modern researchers: modern proposals and solutions*, 2(1), 1-7.

8. Abdurahmon, T. (2025). PSIXOLOGIYADA NEYROEKSPERIMENTLARNING AHAMIYATI. *New modern researchers: modern proposals and solutions*, 2(1), 14-20.

9. Abdurahmon, T. (2025). KOGNITIV PSIXOLOGIYA INSONNING ONG JARAYONLARI. *New modern researchers: modern proposals and solutions*, 2(1), 8-13.

10. Sobirovna, S. Y. (2024). AESTHETIC EDUCATION AS A TOOL TO LEAD CHILDREN TO PERFECTION. МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА, 2(2), 354-367.

11. Yulduz, S. (2024). Estetik tarbiya bolalarni komillikka yetaklovchi vosita sifatida. TECHNICAL SCIENCE RESEARCH IN UZBEKISTAN, 2(2), 95-106.

12. Sobirovna, S. Y. (2023). Maktabgacha ta'lim yoshidagi bolalarga ekologik tarbiya berish. SAMARALI TA'LIM VA BARQAROR INNOVATSIYALAR JURNALI, 1(4), 160-166.

13. Sobirovna, S. Y. (2024). BOLALAR RIVOJLANISHIGA TA'SIR QILUVCHI OILAVIY VA IJTIMOIIY OMILLAR. Methods of applying innovative and digital technologies in the educational system, 1(2), 199-204.

14. Sobirovna, S. Y. (2024). BOLALARNI NUTQINI RIVOJLANTIRISHNING NEYROPEDAGOGIK XUSUSIYATLARI. Methods of applying innovative and digital technologies in the educational system, 1(2), 253-258.

15. Sobirovna, S. Y. (2024). BOLALAR RIVOJLANISH NAZARIYASIDA PIAJENING KOGNITIV RIVOJLANISH MODELII. Methods of applying innovative and digital technologies in the educational system, 1(2), 193-198.

16. Sobirovna, S. Y. (2024). BOLALAR RIVOJLANISH BOSQICHLARI VA ULARNING PSIXOLOGIK XUSUSIYATLARI. Methods of applying innovative and digital technologies in the educational system, 1(2), 259-264.

17. Sobirovna, S. Y. (2024). MILLAT ERKI VA RUHI KUYCHISI. PEDAGOGIK TADQIQOTLAR JURNALI, 2(1), 130-132.

18. Sobirovna, S. Y. (2024). MAKTABGACHA TA'LIMIDA STEAM TA'LIM TEXNOLOGIYASIDAN FOYDALANISH. WORLD OF SCIENCE, 7(5), 512-520.

19. Sobirovna, S. Y. (2024). MAKTABGACHA TA'LIMIDA STEAM TA'LIM TEXNOLOGIYASIDAN FOYDALANISH. WORLD OF SCIENCE, 7(5), 512-520.

20. Sobirovna, S. Y. (2024). MAKTABGACHA TA'LIMIDA STEAM TALIM TEXNOLOGIYASIDAN FOYDALANISH. WORLD OF SCIENCE, 7(5), 512-520.
21. O'ktam qizi Buxoro, S. M. (2022). BOLANING NUTQINI RIVOJLANTIRUVCHI O'YINLAR. *PEDAGOGS jurnali*, 1(1), 484-486.